

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiducesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sânt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iuliu-Septembrie al anului 1888, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimt mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunci, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Iunie 1888, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedirea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 1 Iuliu.

(d.) Pe tronul Germaniei s'au schimbat trei împărați, și vedem, că tot aceeași politică se urmează ca mai înainte. Pentru ce? Pentru-că numai interesele statului decid asupra cursului politic, ear nu înclinările individuali. În cuvântul de tron tinărul împărat, Wilhelm al II-lea, se pronunță pentru susținerea păcii: dice, că alianța cu Austro-Ungaria și Italia sunt legate anume pentru a susține pacea. Inarmările generali dară urmează de acolo, că celelalte puteri mari, cari nu fac parte din aceasta „alianță de pace“, Rusia și Franța, continuă a-și sporii armatele. Așa apoi vin și „oamenii de pace“ a se pregăti de rebel.

Caracteristica cuvântului de tron, — ceea ce a făcut multă senzațiune, și în unele cercuri maghiare au făcut o impresiune rea, — este, că tinărul împărat accentuează: amicitia sa personală cătră împăratul rușilor, și adauge, că statul german are multe interese identice cu statul rusesc! „Amicitia personală“ e bună și frumoasă, dar ea nu decide; în politică mai mult decide, când statul german și statul rus au „interese identice.“ Dar unde se fie aceste interese identice? În Orient nu sunt,

pe cât timp Germania susține, că pentru ea Orientul este o Hecubă! Cuvântul de tron nu spune nimica, unde se află aceste „interese identice.“ Prin urmare cetitorul poate crede, că ele vor fi poate în Franța ori în Elsația și Lorena, ori și mai aproape.

Germania — dupăcum de nenumerate ori ni-a spus, — voiesce să fie „mijlocitoare“ între aliata sa Austro-Ungaria și pretina sa Rusia, ceea ce privește afacerile orientale. Un mijlocitoriu dară trebuie să fie preten bun cu ambele părți. Trebuie ca ambele părți să aibă deplină încredere în acela, care mijlocesce o înțelegere. Numai în acest sens putem să înțelegem dară cuvântul de tron al împăratului Wilhelm II-lea, referitoriu la Rusia, și nici de cum într'alt înțeles.

Prin cuvântul seu de tron împăratul german se oferesce oare și cum de un mijlocitoriu între vecinii sei. Și dacă considerăm, că Rusia în 1877 a purtat resbelul, fiind asigurată de mai înainte de neutralitatea monarchiei austro-ungare, dacă considerăm, că Bosnia și Herțegovina sunt ocupate ca răsplată pentru aceasta neutralitate; atunci nu putem dubita nici pe viitoriu, că Germania va afla de nou firul, prin care va putea mijloci între Rusia și Austro-Ungaria o înțelegere mai departe în trebile orientale.

Rusia este mult mai șireată și înțeleaptă a primii mai bine o „mijlocitoare“ folositoare, decât a sta legată de alianța franceză, când aceasta alianță nu-i ofere nici o speranță de a se putea măsura cu „alianța de pace.“

Credem dară, că viitorul cel mai de aproape nu va aduce cu sine un resbel european general; ci bătrânul bărbat de stat, principele de Bismarck, având încredere deplină la Viena și la Petersburg, va afla o cale de mijloc spre a satisfacere o parte din aspirațiunile rusesci și austro-ungare. Credem, că o eventuală înțelegere nu va fi dăunooasă nici intereselor popoarelor crescine din Orient.

Viața aceasta nu este altceva, decât un lanț lung de compromise între oameni. *Pacea europeană încă nu se poate altcum susține, decât prin compromise continue între marile puteri.*

Lucrările diplomației de astăzi, și tonurile diverse, ce le vedem prin presa inspirată, ne oferesc spectacolul unui tîrg mare european: unde se vinde și cumpără, se face larmă multă cu pregătirile armatelor, și într'o bună dimineață dispare larma, tîrgarii se împacă într'un feliu ori într'altul; și în foarte rari casuri recurg la puterea brutală, la sabia deschisă.

să nu îi atingă; dar noi europenii, noi totuși îi găsim și-i scoatem din cosciugurile lor, îi trecem peste mare, îi espunem în museele noastre, ori — chiar îi și bucătim, — tot numai din dragoste cătră sciință!

Lungimea tuturor odăilor, galeriilor, coridoarelor și treptelor ale acestei singure catacombe, face cu totul la cel puțin 1500 urme. Acum vă rog gândiți: ce muncă a trebuit până a se tăia o astfelu de hrubă în stâncă, de a se polei părății și padimentul, de a se face trepte și colonne, de a sparge puțul! Ce sumă de putere se recere numai de a trage afară pietrele sparte din camera mortuară și din puț, și de a le scoate pe calea cea lungă, peste sale și coridoare afară la lumina zilei!

Visita unei astfelu de catacombe recere altfelu o deosebită precauțiune. Te poți rătăci, cum se cade în ea și trebuie să mori de foame. Dacă și-a ars odată făclia, fiește care pas îți este primejdios; un puț între noi și esire, ne face scăparea cu neputință, și chiar neavând în cale un astfelu de impediment, ar fi o adevărată minune de-a afla între căile aceste labirintice în întunec tocmai pe cea adevărată. Fără anumite precautele este de tot anevoie a eși de aici chiar și cu făcliile în mână!

Asemenea acestei catacombe de stâncă sunt toate; ele difer numai în lucruri neesențiale. Unele consistă aproape numai din tunele orizontale; altele

Astăzi, când resbelele sunt împreunate cu spese enorme, aproape nesuportabile, — împăcarea „tîrgurilor“ este foarte verosimilă.

Când bulgarii și sârbii sau bătut mai an, ar fi dis principele de Bismarck, că Europa poate fi deplin liniscită pentru cearta lor, căci pe cât de iute s'au apucat unii de alții, pe atât de iute se vor și împăca: fiind-că n'au bani, spre a se bate multă vreme! Și cum a dis Bismarck, așa s'a și întemplat. Trufia sârbească a rămas nerăsunată din cauza lipsei de bani!.. Pentru-că în lumea aceasta nu decid înclinările individuali, nici chiar înclinările și aspirațiunile naționali, ci decid lucruri de tot prosaice, și anume posibilitatea, când, cum și ce este posibil a realiza; după cum ne învață și bătrânii: „*Tantum aude, quantum potes!*“

Neajunsuri scolare.

Acum, dupăce la toate scoalele noastre populare s'a încheiat anul scolaru 1887/88, este nu numai bine, ci chiar necesariu să ne dăm sama despre rezultatele obținute, despre greutățile, cu cari am avut a ne lupta și să căutăm căi și mijloace spre delăturarea neajunsurilor esistente, căci numai făcând astfelu vom putea înainta pe calea dezvoltării culturale.

Cercetând pe nisce amici — învățatori și ei — am vorbit cu dînșii despre scoale, despre neajunsurile și puținul folos practic, ce'l dau multe scoale. Unul dintrînșii mi a dis: „Nu e mirare, că stăm astfelu. Uite, în tractul nostru nu e nici un post de învățatoriu cu salariu mai mic de 200 fl. — *pe hârtie*. Se publică adecă concurse cu salariu de 200—300 fl., când vine însă treaba la adecă, nu se face alegere, de multe ori nici nu sunt concurenți, ci se licitează postul învățătoresc, dându se acelaia, care cere mai puțină plată. Astfelu în comuna M. s'a dat cu 25 fl., în D. cu 30 fl. la an, etc. Stând lucrul astfelu, învățatoriul respectiv nu se interesează mult de scoală, ci caută să-și câștige pânea de toate zilele, cum poate. Eu am avut salariu de 300 fl. dar n'am vădut nici un cruceriu din el, și nici nu s'au luat măsuri ca să se încaseze dela popor. Cum puteam eu deci să stau de scoală, când nu aveam, ce mânca?!“

Celalalt amic nu se plîngea de salariu, căci l'a căpătat, cum a putut, se plîngea de altceva. „Ori și cât mi am dat silința“ — dicea el — „nu am putut obține rezultatul, la care doriam să ajung, că nu'mi sta nimeni în ajutoriu. Copii veniau neregulat la scoală; preotul nu îndemna pe popor nici mă-

mai mult din cărări și trepte înclinate, ear altele conduc din tunele în puțuri și din puțuri în tunele, coborându se astfelu foarte adenc în miezul stâncilor; aci dai de sale mari, înalte de 15 până în 20 de urme; acolo sunt numai odăi mici, de 7 până în 8 urme înalte.

În Egiptul de jos, nefind munți în apropiere, se săpară dintăiu puțuri verticale în pământ, până când se ajungea la stâncă. În aceasta se tăiară apoi înlături coridoare și închăperi pentru aședarea cosciugurilor.

În catacombele publice cosciugurile se aședau peste și lângă olaltă în cufundăturile părățiilor: numărul morților adunați aci era enorm.

Regii din epoca marelui Ramses se îngropară într'un șes îndepărtat și deosebit; arabii îl numesc Biban-el-Moluc. Aceste morminte regale sunt tot ce este mai imosant în materie de catacombe.

Cavalerul de Prokesch, care le-a cercetat, dice: „Cine ar voi să schițeze esact numai singura hrubă, la care a deschis Belzoni intrarea, „ar trebui să scrie tomuri întregi, și ori cât de „credincios ar rămâne adevărului, în fața cetitorului s'ar păre a fi un visionariu. Mulțimea asta „de coridoare, odăi, camere și sale, cioplite în adencime de 2 etage și și mai adenc în inima stâncilor, aceste milioane de tablouri și hieroglife de „cea mai fină lucrare, splendoarea aceasta și proas-

FOIȚA.

Ceva despre monumentele antice de arhitectură ale Egiptului.

După Dr. C. Opper.

(Încehere.)

IV. Catacombe de stâncă.

Acum n'a mai rămas nici o odaie, nici un locșor, pe care să nu l fi explorat. Vină să ne mai coborim odată peste treptele cele mari la puț, și să-l vizităm și pe acesta mai deaproape. — El are 4 și 1/2 urme în lățime și este adenc de 31 urme, ne slobozim cu o făclie în jos, fundul este neted și pleș, ear cosciugul nu-i aci. — Ce-i de făcut?

Puțină paciință! Trebuie să l aflăm! Încet ne ridicăm la deal, luminăm părății puțului, — la 11 urme deasupra fundului conduce un coridor scurt în laturi în stâncă. Aci dăm de o odaie de vr-o 10 până 11 urme în diametru, tavanul este cioplit în arcuri, în dos se află o laviță lată de peatră, — și pe lavița aceasta stă cosciugul.

Cine să-și caute intrarea la camera mortuară în mijlocul părătelui lateral al unui puț! Nu i minunat chibzuit lucrul acesta? Da, Egiptenii sciau aședa morții, astfelu, ca nimeni

car cu un cuvânt ca să-și trimită copii la școală; primarul nu eșecuta admonițiunile și pedepsele de frica notariului. Astfel eu aveam să mă lupt cu toți, în jos cu ignoranța poporului, în sus cu preotul și notariul.*

Să mai cercetăm? Cred, că e de ajuns. Din cele spuse de cei doi învățători se poate afla foarte ușor, unde este cauza răului și anume:

1. Salariile învățătoresci nu sunt încă sistemate preste tot locul după cerințele legii. De aci provine, că la școli cu salariu nesistemat nu se aplică învățători calificați, ci numai cărpaci, cari privesc în dascălie un izvor de venit lateral și nu se interesează de școala de loc, sau foarte puțin.

2. Neinteresarea preoților față de școală. Preotul e conducătorul și părintele sufletesc al poporului. Dacă preotul nu se interesează de școală ba chiar împedecă înaintarea afacerilor școlare, cum vom putea aștepta dela popor mai mult?!

3. Neinteresarea preoților față de școală provine între altele și din lipsa de control și indemn din partea superiorilor și în prima linie din partea protopopilor.

4. Lipsa de învățători calificați încă este una din cauzele neajunsurilor indicate mai sus.

5. Lângă cele înșirate se mai adaugă și împregiurarea, că organele politice nu stau în ajutorul celor școlare; nu eșecută admonițiile și pedepsele dictate pentru absentări, ba nici măcar cu o vorbă nu îndeamnă pe popor ca să-și trimită copii la școală. În chipul acesta nici cel mai bun învățător nu poate face mare ispravă, și nu e mirare deci, dacă în multe locuri nici învățătorii harnici nu pot arăta mari progrese cu școala și elevii lor.

Acestea sunt cauzele răului, de care am vorbit mai sus, și dacă e ca să înaintăm, apoi nici un moment nu ne este permis a sta nepăsători față de aceste împregiurări, ci să lucrăm cu toții, cât putem, spre delăturarea lor, și unde nu putem noi, să insistăm să facă aceia, cari pot.

Eată ce ar fi de făcut:

ad 1. Rezultatele arătate de școlile cu posturi învățătoresci (salarii) sistemate ar trebui să indemn pe autoritățile noastre școlare bisericesci (protopopi, consistoriu) a stăruii meru: ca în toate comunele bisericesci, unde avem școli, să se stabilească salariile învățătoresci cu minimum de 300 fl. Aceasta însă să nu se facă în cancelarie și numai pe hârtie, ci în comunele respective, la fața locului, căutându-se și stabilindu-se și izvoarele din care să se scoată, și modul cum are să se solvească salariul învățătorului. În chipul acesta, fiind luate dela învățătoriu — cel puțin în parte — grigile traiului, se va putea ocupa cu școala mai mult și mai cu succes.

ad 2 și 3. Mai în toate comunele preotul este președintele comitetului parochial (scaunul școlariu) și directorul școlii. Dela densusul atâră deci foarte mult prosperarea școlii și a învățământului. Fiindcă însă în multe locuri sunt preoți nepricepători în ale școlii — provină aceasta din nesciință ori nepăsare — ar trebui să fie constrinși a-și împlini datoriile față de școală. Aceasta o pot — și trebuie — să o facă protopopii.

Densii ar trebui ca atât cu cuvântul cât și cu fapta să indemn și să silească pe preoți și învă-

șătorii la împlinirea datoriilor lor, făcând dese vizitațiuni și pe neașteptate, căci numai așa își vor putea face idee despre mersul lucrurilor în toate. Dar și aici, trebuie să constatăm, că nu se întâmplă, după cum ar trebui să se întâmple. Protopopii, nu știu din ce cauză, nu prea cercetează des comunele bisericesci, și când le cercetează, de multe ori se simte urmarea vizitațiunii într'alt loc, nu unde ar trebui. Aceasta nu se ține despre toți, căci sunt și de aceia, cari merită toată recunoștința; aici e vorba despre aceia, cari abia la 2—3, ba poate la 8—15 ani cercetează odată câte o parohie.

Stând lucrul astfel, e neapărat de lipsă, ca Preaveneratul consistoriu să eșmită comisari școlari, cari în decursul anului să cerceteze mai de multe ori comunele din cercul inspecțiunii lor,* controlând pe toate organele subalterne și indemnându-i pe toți la lucrare conșciențioasă. Este adevărat, că această măsură ar costa multe spese și osteneală, dar efectele și rezultatele ei ar fi neprețuite. Până când vor sta lucrurile tot ca acum în privința controlului și inspecțiunii, nu putem avea speranță, că vom înainta așa, după cum ar trebui.

ad 4. Realizându-se cele espuse până aci, încă tot nu am ajunge acolo, unde dorim. Căci cu toată controla, indemnul și poziția asigurată a învățătorilor puțin progres se va realiza, până când se mai aplică indiviți necalificați ca învățători. Trebuie dar ca în același timp să ne croim un stat învățătoresc bine pregătit și calificat, cu zel, râvnă și atragere către chemarea lui. Ear spre scopul acesta cel dintâiu lucru ar fi reorganizarea seminarului nostru pedagogic în toate provinciile și neadmiterea resp. neprimirea pedagogilor absoluți la cursul clerical de loc sau numai după cel puțin 5 ani de practică învățătorească cu bun succes.

ad 5. Neregularitatea în cercetarea școlii din partea copiilor ar putea fi delăturată prin aceea, că organele politice, cari au puterea executivă, să eșecute la timp și prompt admonițiunile și pedepsele de lipsă. Aceasta s'ar putea ajunge, dacă d. e. protopopii s'ar pune în conșlegere cu preoții în privința aceasta, și ar esopera interesarea și intervenirea lor în această afacere. — În același timp preoții să indemn meru pe parochienii lor în biserică și la ori ce ocaziune, ca să-și trimită copii regulat la școală. Înșiși protopopii încă să o facă aceasta cu toate ocaziunile. Indemnând fiind poporul de o parte cu forța, de altă parte cu duhul blândetelor, va asculta și-și va trimite copii în toate zilele la școală, ear când va vedea folosul școlii și roadele învățătorei fiilor sei, va preamări pe ceice — fără voia lui — l'au silit într'un feliu sau într'altul să-și trimită copii la școală, căci va vedea atunci, că aceea numai spre binele lui, al fiilor sei și al neamului românesc a fost.

I. P.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Teiuș, 10 Iuliu, 1888, n. Dle redactor! În 1 Iuliu c. n. în drum spre casă tinerimea studioasă din Blaș sub conducerea d-lui profesor Iacob Murășan a arangiat în Teiuș un concert împreunat cu petrecere în favorul școlilor române gr. cath. din loc.

Nu de mult abia de 2—3 ani, prin laudabila stăruință și jertfă a unor fruntași români în mare parte grănițeri, s'a înființat și aici o școală de fetițe, care astăzi face progrese îmbucurătoare. Nicăiri doară românii din Transilvania nu se află mai înapoiți în a-le culturi casnice ca și în părțile aceste, unde veacuri dearându au stat sub jugul apăsător al negrei iobăgie. Nicăiri prin urmare nu sunt mai binevenite îmbunătățirile ca și pe aici. Drept acea ori-ce rezultate în astă direcție numai bucurie ne pot face. Amintesc aceasta în treacăt spre orientare și spre mulțămirea respectivilor.

Concertul au fost binișor cercetat atât din loc, cât și din împregiurime. Și conlocuitorii maghiari și israeliți și-au adus tributul lor, prezentându-se în număr destul de însemnat.

Piese eșecutate le împărtășesc on. public cetitoriu, după cum le-am putut afla și eu în o programă descrișă, căci tipărită nu a fost.

1. Rugăciunea, cor viril, cu acompaniament de piano.
2. Olteanca (solo), piano.
3. În felice, din opera Ernani.
4. O rață lină, cor.
5. Doina (solo), flaută.
6. Retras din ochii lumii (solo) bariton.
7. Român verde ca stejarul, piano.
8. Cisla, quartet umoristic.

Voi reveni asupra acestora pe rând.

Punctul 1 a fost adevărată rugăciune, dar atât de prolongită, încât om să-și cauți, care să fi putut afla după ce măsură de tact s'a eșecutat. Armonia ici coala defectuoasă, poate și din pricina indispoziției vocilor.

*) Aceasta e o idee veche și s'a sulevat și în sinodul archidiecezan, dar s'a arătat de nepracticabilă din mai multe considerante. Protopopii încă nu sunt tot încreduții consistoriului, și suntem siguri, că consistoriul își șcie datorița față de cei neglijenți.

Punctul 2 și 7 au fost eșecutate pe forte-piano de dl profesor I. Murășan cu un succes propriu d-sale, ce s'a putut vedea și din aplausele publicului.

Punctul 3 și 6 eșecutate solo de dl Traian Murășan cu acompaniament de forte-piano, au fost ascultate cu multă plăcere în deosebi cea din urmă. Dl Tr. Murășan se bucură de o voce (bariton) puternică și deși nu tocmai simpatică, dară bine instruită, ca să se folosească de această espresie. În treceri și nuanțele varierii s'a dovedit la înălțime.

Punctul 5 eșecutat pe flaută de dl Traian Pop cu acompaniament de forte-piano a fost cel mai norocos punct din programă și mai bine primit.

Doina în peptul românului ca totdeauna și acum o aflat resunetul dorit. Și publicul de aici compus în mare parte din oameni de-a dreptul eșii din popor și-a putut vedea prezentându-i-se un scump juvaer din prețioasa comoară, ce el prin atâte primejdii ne-a conservat'o, ca astăzi să avem și noi al nostru propriu de a-ne putea mândri în fața străinului.

Le doresc succese și isbândă.

Celelalte puncte s'au eșecutat în cor de vre-o 20 tineri studenți și clerici din Blaș.

„Cisla” cea din urmă piesă și cea mai potrivită pentru gustul publicului de aici a fost cam departe de a fi interpretată după spiritul fericitului ei compositor Porumbescu. Ia lipsit energia și armonia adeseori. Soliștii în deosebi ne-a lăsat mult de dorit. Nici precisiune, nici disciplină. Aproape toți prea „cu pruna în gură” își interpretă partile, încât își perdea piesa tot efectul. Retac forțările unora. Peste tot fle mi permis a spune adevărul, mie mi se părea, că într'adevăr nici un pond nu s'a pus pe alegerea soliștilor. Căci nu-mi vinia a crede, că în Blaș, unde e gimnasiu complet, preparandie și teologie cu o sumentenie de tineri, și să nu se afle vre-o câteva voci mai acomodată pentru partii de solo.

Altcum trebuie să admitem, că dl profesor Murășan se luptă cu greutățile începutului și vorba cea: tot începutul e greu. Dar trebuie să o mărturisim de altă parte, că nobila-i activitate cu rezultatul actual nu i s'a recompensat. Timpul însă e încă înainte și avem temeinica speranță, că nu vom rămâne înșelați în justele noastre așteptări. Sunt un mare adorator al artiștilor și n'aș voi să-i disgust nici pe un moment. Adevărul numai me preocupă. Cunosce și nepăsarea românilor și mai adaugând și faptul, că trebuie să luptăm și cu prejudeții, apoi trebuie să fim împecat cu prestațiunile obținute. Cu toate aceste datori suntem a osteni și a da meru înainte spre a ne pregăti înșine binele, căci altul în veci nu ni-l va pregăti. În acest sens îi urez succese ilustrului nostru artist, Murășan.

După concert a urmat petrecerea destul de animată începând dela 7—8 oare seara până în revărsatul zilei. Numeroase costume naționale înfrumșeau societatea tinerilor. Arangerii însă — dacă au fost — nu s'au îngrigit cu destulă acurateță de ordinea necesară, ca să-și afle toți oaspeții petrecere. În deosebi au fost bătător la ochi, că nu s'a ținut pauza obicinuită către oarele 12. Unii cuprinși de oboseală sete etc. căutau a se pune la mese, alții însă continuau cu dansul. A privi așa o scenărie e adevărată plăcere și noi a trebuit să trecem și prin aceasta.

Nu se fac convenirile de soiul acesteia numai ca să sărim de sara până dimineața, ci de o parte ca tinerimea să se introducă prin contactul cu alții în viața și manierile sociale, ear părinții etc. să se distragă pe câteva oare mai schimbându-și ideile, sau mai împropetându-și suvenirile, convenind cu cunoscuții. Ba de multe ori pe lângă un bun arangiamet se urmăresc chiar câștiguri intelectuale și morale prin asemenea conveniri. În cazul nostru — regret — aceasta nu prea o putem afirma. Și pricina a fost numai lipsa unei bune arangieri. Măcar chiar și pentru ochii lumii sau mai bine dis, pentru critica străinilor ar trebui încungiuat cu ori-ce preț acest inconvenient. Sper, că pe viitoriu în interesul reputației noastre, nu va fi trecută cu vederea aceasta justă dorință.

Venitul curat — precum am aușit — se urecă la 30—40 fl. și este destinat pentru școlile române din loc. Nu e mare această sumă, dar e rodul unei munci drepte și cu munca dreaptă totdeauna e împreunată binecuvântarea ceriului. Înainte numai. Puțin câte puțin să adaugem, numai locului să nu stăm, căci vechiu este adevărul: cine nu progresează, regresează.

Un oaspe.

Convocare.

Conform decisiunii luate la 8 Maiu a. c. adunarea gen. a despărțământului XI (Selagian) al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român este convocată în comuna Domin pe 6 August st. n. a. c.

Tot atunci și acolo și va țină adunarea generală și reuniunea femeilor române selagiane.

La aceste adunări generale sunt invitați a participa toți membrii despărțământului și ai reuniunii precum și toți aceia, cari se interesează de cultura poporului românesc.

Șimleu, la 5 Iuliu 1888.

Pentru presidiu:

A. Cosma,

actuarius al despărțământului și secretariu al reuniunii femeilor române selagiane.

Varietăți.

* (Incheierea anului scolariu la seminarul nostru „Andreian“). Esamenul s'au început atât în secțiunea teologică cât și în cea pedagogică în 17 Iunie, și-au decurs după programa publicată la timpul său. Esamenul în secțiunea teologică s'au ținut sub conducerea Preacuv. Sale dlui archimandrit și vicariu arhiepiscopesc, Nicolau Poșea, iar în secțiunea pedagogică sub conducerea Preast. Domn. ases. cons. și referent scolariu, Mateiu Voilean. Resultatul esamenelor preste tot se poate califica de pe deplin îndestulitoriu.

Mercuri în 29 Iunie s'a făcut incheierea anului scolariu în mod festiv.

Servițiul D-șesc l'a sevrșit sub conducerea P. O. D. Ioan Hannia protopresbiter și director seminarial, profesorii seminariali: protopresbiterul Ioan Ghibu, presbiterul D. Cunțan și proto diaconul Dr. Ioan Crișian. La sfârșitul s. liturghii dl director sem. a cetit rugăciunea de mulțămă, ear după finirea servițiului D-șesc în sala cea mare a seminarului în prezența corpului profesoral s'au cetit clasificățiunea:

Cursul al III-lea teologic l'a absolvat 23 elevi, ear cursul II-lea pedagogic 20 elevi, așa dară cu totul 43 de inși se vor aplica în diferitele părți ale arhidiecesei noastre parte ca preoți parte ca învățători, adică, ca tot atâta apostoli ai bisericii noastre, și noi le și dorim succese în via Domnului!

* (Iubileu). Precum se anunță prin presa din capitală, ministrul honvedimei, bar. Géza Fehérvary, și va serba în 15 August iubileul de 40 de ani, de când poartă serviciul militar.

* Direcțiunea financiară din Sibiu cu datul de 9 Iuliu a. c. face cunoscut, că conform ordinațiunei ministeriale, basată pe §. 27 din legea dărei de zahar art. de lege XXII din 1888 toți aceia, cari speculează cu zahar, fie liferanți sau neguțatori, apoi cei ce țin cafenele, cofetarii, fabricanții de zahar și de ciocoladă, fabricanții de licuieri și de șampanii, precum și toți aceia, cari se ocupă cu indulcirea vinurilor și vor să-și continue vre una dintre aceste ocupațiuni și după 1 August a. c., respective și cei ce vor să înceapă atunci, sunt îndatorați ca până în 15 Iuliu a. c. n. să înscințeze despre aceasta pe direcțiunea financiară prin o hârtie scutită de timbru. Tot d'odată să se indigiteze firma, respective localitatea, unde face negoțul, comuna, ulița și numărul casei. Neobservarea acestei dispozițiuni se pedepsește dela 2 până la 200 fl. v. a

* Programul gimnasiului superior de stat din Sibiu pe anul 1887/8, redactată de dl director gimnas Ignățiu Verres. Aceasta programă cuprinde:

Un tractat de pre „Fauna insectelor din Ardeal“ de S. Ormay. Profesori au funcționat 12 ordinari, 1 substituit și 7 extraordinari. — În anul 1886/7 s'au supus esamenului de maturitate 19 abiturienți, dintre cari: 8 de relig. gr. or., 7 rom. cath., 3 helv. și 1 gr. cath.; așa dar 9 români. Numărul scolarilor a fost 280, dintre cari au fost promovați din clasele absolvate în anul precedent 181, au repetat clasa 17. După confesiune au fost: 120 rom. cath.; 95 gr. orientali; 32 reformați, 29 gr. cath.; 7 luth., 3 israeliți și 2 unitari. După indignitate au fost: din Sibiu 43, din comitatul Sibiului 54, din alte comitate 179, din Cislaitania 2 și din străinătate 2. — După sporiul în studii s'au clasificat: cu eminență 16, cu bine 49, suficient 141, cu neîndestulitoriu din un studiu 32, din două 9, și din mai multe 12, 1 a rămas neesamenat și 20 a părăsit institutul. Deși după naționalitate nu s'au specificat, noi credem însă, că numărul scolarilor de român e 124. Noi în anii de mai înainte am făcut observarea chiar în fruntea foaiei noastre, cu câtă lăcomie se schimonosesc numele proprii, resp. de familie ale elevilor de român, și în aceasta programă avem exemple din greu în acest respect.

* Un oaspe antideluvial zace în clinica prof. Bamberger din Viena. Pațientul e admirat de învățații moderni. Naționalul lui e: Iulius Hurich din Smigrod în Galiția, în etate de 18 ani. Antropologii l' caracterizează ca pe un unicum în felul său. Hurich poate servi drept dovadă următorilor lui Darwin pentru confirmarea tesei lor în ce privește descendența omului. Are înfașoarea unei mămuțe. Grumaz lungăreț și cap mic de minune. Limba nu o folosește mai de loc. Esprimă numai cuvintele aușite. Mai mult o imitație. Bucatele nu le mestecă, ci le înghite ca și lupul, deși are niște dinți, cari ar servi spre onoare chiar și unui leu. Mersul lui e mai mult în sărit continuu. În ce privește inteligența — se dice — că stă pe aceeași treaptă cu cănele de vânat. Meliciei i-au dat numele de „oaspe antideluvial.“ Profesorul Bamberger a dispus a-l fotografia.

* (Dorința deosebită.) Regele Humbert al Italiei a primit în zilele de curând o rugare. Auto-

mul ei e ucigașul Torquato Renzi, care înainte cu câte va luni a fost condamnat la moarte. Renzi roagă pe regele a dispune să-l spânzure și să nu l' agrățieze, ear suma, care o ar spesa cu el, dacă l' ar ține în prinsoare, să o dea familiei sale sărace. Condamnatul scrie: „sum om tinăr, pot trăi încă cel puțin o jumătate de veac, cu suma, care Majestatea Voastră o A'ți spesa pentru existența mea, s'ar putea ajuta foarte mult familia mea.“

Bibliografie.

„Transilvania“ Nr. 13—14 din 1—15 Iuliu, 1888 a apărut cu următorul sumariu: Discursul domnului protopop și profesor Ioan Popescu, pronunțat în calitate sa ca delegat al comitetului la incheierea anului scolar al școlii superioare civile de fete în 29 Iunie n., 1888. — Raport asupra rezultatului esamenelor publice dela școala superioară de fete. — Proceese verbale ale comitetului Asociațiunea transilvane pentru literatura română și cultura poporului român luate în ședința dela 15 și 23 Iunie n. 1888. — Consemnarea cărților rămase de consilierul alic Iacob Bologa pe seama bibliotecii Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. — Conspecul cărților intrate pe sama bibliotecii Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. — Date statistice mai noue din Viena. — Avis pacienților români. — Școala superioară de fete din Sibiu. (Colecte.)

— „Biserica or. română“, revistă periodică eclesiastică, anul XII lea Nr. 2. are următoarea tabelă a materiilor: Pastorală P. S. episcop de Argeș. — Discurs ținut la sârbătorearea patronală a seminarului Veniamin, 1888. — Material pentru istoria bisericească și națională a românilor. — Goții în Dacia și Misia, creștinarea lor. — Predică la Dumineca I-ia după cinci decime. — Predică la Dumineca a II-ia. — Îmbunătățirea sortii clerului din România. — Cronica bisericească — Sumarele ședințelor sf. sinod.

Escriere de concurs pentru primirea la școala ces. reg. de cadeți de inf. din Sibiu.

(Urmare din Nr. 66.)

Pentru primirea în anul al III-lea esamenul cuprinde toate obiectele de învățământ din anul I și II și anume obiectele de învățământ din grupa A) a planului de învățământ, cu excepțiunea limbei materne; acestea sunt:

Limba germană: părțile vorbirei, propozițiunea, scrierea corectă și compozițiuni. — Manual: *A. Heinrich*, gramatica limbei germane nouă.

Limba franceză: pe lângă materialul pentru anul al II-lea: sintaxa cu deosebită privire la pronume, introducerea în articlii partitivi, conjugațiunea verbelor regulate în toate timpurile simple și aplicarea lor, formarea adverbelor, traduceri din limba franceză și în limba franceză. — Manual: *Alnider*, curs de conversațiune franceză.

Geografia: pe lângă materialul pentru cursul II-lea cunoscințe mai vaste din geografia matematică și fizică în general și geografia fizică a Europei în special; Geografia matematică, climatologia, climatologia Europei, orografia, — orografia Europei; hidrografia în general, — hidrografia Europei, geografia plantelor, animalelor și geografia antropologică, chorografia, espunerea elementelor fizico-geografice cu privire la Europa, geografia politică generală, geografia politică a Europei. — Manual: *Sonklar*, geografia pentru școalele militare, reale și de cadeți.

Istoria: evul vechiu, mediu și nou până la revoluțiunea franceză, mai ales istoria Austriei cu țările mărginașe. — Manual: *Gindely*, istoria pentru gimnasiul superior.

Aritmetica și Algebra: Pe lângă materialul din anul al II-lea, aritmetica generală, potențarea și rădăcinarea unor anumiți numeri și a poligoanelor, raporturi de gradul întâiu și al doilea, computarea intereselor și a rentelor, progresiuni aritmetice și geometrice. — Manual: *Močnik*, aritmetica și algebra pentru clasele superioare a școalelor medii.

Geometria: planimetria, liniile drepte și unghiurile triunghiului, congruența și similitatea, patruunghiul și poligonul, cercul, liniile drepte și unghiurile în cerc, pozițiunea duor cercuri cătră olaltă; poligoanele înscrise și circumscrise cercurilor, măsurarea cercurilor. — *Goniometria*; noțiunea funcțiunilor goniometrice, raporturi între funcțiunile aceluiaș unghiu și a mai multora; a unghiurilor simple și din aceste acelor compuse; folosirea tabelor geometrice, unele teme din raporturile goniometrice. *Trigonometria* plană: principii pentru rezolvirea triunghiurilor drept și aplicarea la triunghiurile ascuțite; aplicarea la casuri combinate, teme din cyclometrie și din geografia practică. — *Stereometria*: pozițiunea rectelor cătră plan și a planurilor cătră olaltă, unghiuri de corp, corpuri plane și colțuroase, măsurarea corpurilor. — Manual: *Močnik*, geometria pentru clasele superioare ale școalelor medii.

Desemnul geometric: formele și construcțiunile, momente mai însemnate din învățământul de proiecțiune,

ortonogale de puncte, plane, poliedre și de corpuri colțuroase simple; teoria terenului, lucruri mai însemnate din construcțiunea de iluminat; perspective paralele. — Manual; *Choura*, desenul geometric pentru școala de cadeți de infanterie.

Fizica: ca pe anul al II-lea.

Chemia: noțiuni, elementele mai însemnate și combinațiunile lor, procesele, aplicările mai însemnate din chemie în viața practică și mai ales în tehnica militară.

Scrierea: pe lângă cerințele pe anul al doilea, dexteritate în scrierea plană.

Stenografia: Cunoascerea sistemului Gagelsberger; dexteritatea de a scrie 70—80 cuvinte pe minută.

(Va urma.)

Mulțămă publică.

Subsemnatul Ve rog respectuos, dle redactor, să binevoiați a publica adēnca mea mulțămă P. T. domni mai jos însemnați, cari, considerând starea mea miseră, au binevoit a me ajuta în acoperirea lipselor mele înțefitoare.

Acești marimonioși domni sunt: Preacuv. Sa dl archim. și vicariu-archiepiscopesc Nicolau Popea 2 fl.; Preacuv. Sa dl archim. și ases. cons. Dr. Ilarion Pușcariu 2 fl.; Preacuv. Sa dl protosincol și secret. cons. Nicanor Fratesiu 1 fl.; d. d. D. Lăcătuș 1 fl.; I. Danciu 1 fl.; Dr. I. Mihu 1 fl.; G. Șandor 1 fl.; G. Candrea 1 fl.; I. Papiu 1 fl.; E. Măcelariu 1 fl.; N. Cristea 1 fl.; I. Hannia 1 fl.; P. Cosma 1 fl.; I. Popescu 1 fl.; Dr. R. Rosca 1 fl.; și M. Voilean 1 fl.

Primească deci și în numele familiei mele mulțămă publică P. T. contribuitoari pentru marimonioșul sprigin.

Porcești, 5/17 Iunie, 1888.

Nicolau Bueșă,
fost învăț.

Dare de seamă și mulțămă publică.

Cu ocașiunea balului filantropic aranjat din partea comitetului parochial al bisericii române gr. or. din orașul montan Abrud la 13/25 Februarie a. c. în favorul școlii pop. confes. gr. or. din loc au binevoit a contribui următorii prea stimați domni: Dionisiu Adamoviciu preot și paroch gr. or. cu 5 fl. Alesandru Filip adv., Michail Cirlea not. public, Dionisiu Baloș și Ioan Tabakovics comercianți cu câte 3 fl.; Ioane Gall prot. gr. or., Alesandru Ciura preot și paroch gr. cath., Iosif Crișan, adv., Ioane Tănovean protonotariu, Georgiu Ivascu, Ludovic Răczkővi comercianți, Boér Béla ablegat dietal, Petru Fișean, Absolon Faur proprietari, Nicolau Adamoviciu, preot gr. or., Simeon Caian medic, Nicolau Cirlea proprietariu, Alesandru Danciu propr. și curatore de mine, Nicolau Moldovean cancelist, Artemiu Marteinș curelariu, Alesandru Pop ciobotar, Ioan Iula, Alesandru Leac proprietari, Nicolau Lobonțiu propr. și arêndator, Paul Stoica cancelist reg., Ioan Ciocica tutore orf., Dr. Breitner Sigmond adv., Sebastian Simina, Aron Malea, Elena Cobori, Iosif Pasca, Stefan Dreagan, Iosif Ispas, Tomuș Foltin, Alesandru Morariu, Ludovic Ietter, Petru Popoviciu, Elisa Kiss, Alesandru Tomuș, Nicolau Prigoană, Dionisiu Șiuț, Lazar Botoș și Termányik István cu câte 2 fl.; Sertits major ces. reg., Lanes Jurchescu econom de mine, Ioan Ianc, Alesandru Danciu preoți gr. or., Candid David, Ioan Naic, Simeon Jurca, Ioan Danciu, Aviron Macaveiu, Ioan David, Iosif Sumuțiu proprietari, Nicolau Mestecan paroch gr. or., Simeon Cisthean cancelist, Schleth Lipott, Georgiu Cosma, Simeon Henzel, Carol Henzel, Enej Emanuel, George Schmith, Ioan David, George Bocaniciu, Ioan David jun. proprietari, Georgiu Ursu, Alesandru Ivășcan, Krészács Iózsef, Sofia Telechi, Remetej Ignăcz apotecar, Iuliana Vasin, Ioan Vissa, George Balta proprietari, Alesandru Ivascu, George Danciu, Victor Barițiu not. cerc., Corneliu Muntean docente gr. cat., Nicolau Drumariu, Petru Mladin, Ionuțiu Danciu, Iacob Tertescu, Ioan Pop proprietari, George Danciu jun., Nicolae Almășan, Simeon Ciothean, Teofil Faur comerciant, Alesandru Cristea, Gavrilă Muntean, Ioan Ciocan, Alesandru Pasca, Rosina Kővári, Ioan Comlosi, Iánó Iózsef, Maria Morariu, Iosif Mladin, Nicolau Devian, Erősi Géza, Tataj Iózsef, Petru Balos, Nicolau Lepedean docinte, Carol Vass, d-șoara Maria Cunțan învățătoareasă, Samoil David, Iosif Negru, Victor Ardean, Ioan Balta, Ioan Devian, Dimitrie Moldovan, Dionisiu Moldovan, Teresia Vass, Georgiu Zlagnean, George Hebedean, Elena Felea, Petru Mladin jun., Aron Borza, Alesandru Danciu, Ioan Ciura, Ioan Fer, Samoil Drumus, Ioan Bata, Iosif Gruber cu câte 1 fl. și Roza Gőndöl cu 50 cr. — Preste tot cu această ocașiune venitul brut face suma de 171 fl. 50 cr., din cari detragându-se speșele arangerei balului cu 47. fl. 83 cr., rezultă un venit curat de 123 fl. 67 cr. v. a.

Deci, subscriși prin aceasta în numele comitetului parochial-arangiator ne ținem de cea mai plăcută datorință a esprima și pe aceasta cale tuturor prea stimaților domni contribuenți — pentru marimonioșul sprigin, ce ni l'au dat — cea mai călduroasă mulțămă și recunoștință.

Abrud, la 20 Aprilie 1888.

Pentru comitetul parochial:

Absolon Faur,
cassar.

Aron Cioran,
not. com. par.

*) Din lipsa de spațiu întârziată.

Red.

Loterie.

Mercuri în 11 Iuliu, 1888.

Brünn: 50 8 40 79 83

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Iuliu 1888.

	Viena	B. pesto.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	100.55	101.80
Gălbîn	5.91	5.86
Napoleon	9.91	9.90
100 marce nemțesci	61.25	61.25
London pe (poliță de trei luni)	125.—	125.—

Nr. 393. [1863] 1—3
CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante clasa II-a din Holbav, protopresbiteratul Branului, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate, cu această parohie sunt:

1. Din cassa alodială în bani gata	fl. 100.—
2. Tacsele dela circa 40 boteze la 90 cr.	fl. 36.—
3. Tacsele dela circa 12 cununii à 4 fl.	fl. 48.—
4. Tacsele dela circa 28 morți à 3 fl. și 1 fl. 50 cr.	fl. 61.50
5. Dela umblarea cu S-ta cruce în ajunul botezului dela circa 196 familii întregi à 1 fl.	fl. 196.—
și circa 40 veduve à 50 cr. fl.	fl. 20.—
6. Tacsă la sfintele pasci	fl. 22.50
7. „ dela miruit la prasnice etc.	fl. 60.—
8. Tacsele dela St. Masle, osfestanii etc.	fl. 60.—
Suma	fl. 603.—

Doritorii de a reflecta la acest post au de a și asterne petițiunile la subscrisul oficiu protopresbiteral instruite conform statutului organic și regulamentului congresual din 1878 pentru parohii, până la termenul sus indicat.

In conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Zărnești, în 15 Iunie, 1888.

Oficiul protopresbiteral al Branului.
Traian Mețian,
prot.

[1864] 1—3
CONCURS.

Pentru ocuparea postului de două învățătoare la scoala de fetițe română elementară privată din Abrud și jur se scrie concurs cu termen până la 5 August a. c. st. nou pe lângă următoarele emolumente:

1. Pentru una fie-care salariu anual de câte 300 fl. v. a., solvinți în rate lunare.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei.

3. Lemne focali pentru încălzit preste earnă și servitiu.

Doritoarele de a ocupa unul din aceste două posturi au să producă următoarele documente:

1. Atestat de botez, că e născută română.

2. Testimoniu scolastic, că au absolvat preparandia în toată regula, despre depunerea examenului de calificare, ocupațiunea de până acum, precum și atestat despre purtarea morală.

3. Să dovedească, că posed perfect limba română în vorbire și scriere, de asemenea și limbele maghiară și germană, precum și decsteritatea în lucru de mână, și pracsă cel puțin de un an.

Concursele instruite în modul acesta sunt de a se subșterne la subscrisa președintă în Abrud până la 5 August a. c. st. nou.

Abrud din ședința comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, și jur, ținută la 8 Iuliu, 1888.

Anna Gall, Alesandru Ciura,
președintă. secretariu.

Nr. 162. [1856] 3—3
CONCURS.

Devenind vacante cu 1 Septembrie a. c. st. nou la scoala civilă de fete cu internat a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român 3 posturi de învățătoare, dintre cari unul va fi numit și director, un post de învățătoare, și postul de di-

rectoară a internatului, pentru ocuparea acelor se scrie prin această concurs.

A. Doritorii de a ocupa vre unul dintre posturile de învățătoare (învățătoare) au să presente următoarele documente:

a) atestat de botez;

b) document despre cualificațiunea cerută prin legea statului (§ 103. a Art. de lege XXXVIII din 1868) pentru ocuparea de posturi de învățătoari la scoale civile;

c) o arătare în scris despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;

d) arătarea specialității, pentru care este pregătit cu deosebire, și

e) fiind limba română limba de propunere, să dovedească, că posed perfect limba română în vorbire și în scriere; pentru postul de învățătoare se cere, pe lângă cualificațiunea amintită mai sus, și cualificațiune specială pentru lucrul de mână și vârsta de cel puțin 20 ani.

Concurenții, cari vor dovedi aptitudine specială în privința cunoașterii și a limbei germane, franceze, a gimnastice sau altei specialități de școală, vor avea preferință între cei altfel cu pregătiri egale.

Fie care concurent, care va fi ales învățătoari sau învățătoare, se obligă a propune până la maxsimul de 30 oare pe săptămână.

B. Fiitoarea directoară va avea să dovedească:

a) că e femeie cultă;

b) că e mai înaintată în etate și necăsătorită (eventual veduvă fără prunci), și

c) că e vărsată în economia de casă.

Ad. A. Cu posturile de învățătoari sunt împreunate următoarele beneficii:

a) învățătorilor salariu anual de câte 700 fl. v. a și 150 fl. v. a. bani de cuartir.

b) învățătoarei, pe lângă întreaga întreținere în internat (vipt, locuință, încălzit, luminat, spălat) salariu anual de 400 fl. v. a.;

c) învățătorului, numit director, adaus la salariu de 100 fl. v. a. pe an și adaus de 50 fl. v. a. pe an la banii de cuartir;

Ad B. Cu postul de directoară a internatului sunt împreunate următoarele beneficii:

a) pe lângă întreaga întreținere în internat (vipt, locuință, încălzit, luminat, spălat) salariu anual de 400 fl. v. a.

b) adaus la salariu de 100 fl. v. a. pe an.

Concursele însoțite de documentele numite mai sus se se presente sub-semnatului comitet până la 31 Iuliu st. n. anul curent.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu, la 23 Iunie n. 1888.

În lipsa de președ.

George Barițiu. Dr. I. Crișian,
secretariu II.

ad. Nr. 76/1888. [1860] 2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoare la scoala elementară a Reuniunii femeilor române din Sibiu, pentru ocuparea aceluia se scrie prin această concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post, care e împreunat cu un salariu anual de 500 fl. v. a. și 100 fl. bani de cuartir, vor avea să presinte următoarele documente:

a) atestat de botez;

b) atestat de cualificațiune pentru scoalele elementare;

c) testimonii despre cunoașterea perfectă a limbei române, ca limbă de propunere, și despre cunoașterea

limbei maghiare, — care vor documenta, că știu perfect și limba germană, eventual și francesă, vor avea preferință.

Petițiunile provădate cu documentele numite mai sus, sunt a se subșterne subsemnatului comitet până la 8 August st. nou, 1888.

Din ședința comitetului Reuniunii femeilor române din Sibiu, ținută la 5 Iuliu n. 1888.

Maria Cosma, Dr. Russu,
președintă. secretariu.

Nr. 2239. [1865] 1—3
CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notariu cercual pentru comunele: Sasauș, Ilinbav și Bendorf cu locuința în Sasauș, se scrie cu această adnotare concursul, ca competenții să-și aștearnă rugărilor lor cu documentele de cualificațiune până în 20 August a. c., la subscrisul.

1. Salariu de 400 fl.
2. Cuartir liber.
3. Dietele și călătoriile amăsurat după statutul salarial.

4. Plata ce se va hotări din partea comunelor pentru lucrurile private.

Nocrichiu, (Ujegyház) în 11 Iuliu, 1888.

Protopretorul.

Nr. 278. [1854] 3—3
EDICT.

Vasile Babețiu gr. or. din Stena, carele a părăsit cu necredință pe le giuita sa muiere Maria Cărlan gr. or. din Ticușul-romănesc, fără a se scii locul unde petrece, se provoacă a se presenta la subscrisul oficiu în termen de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial, intentat asupra i de

muierea lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Cohalm, 20 Maiu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 361. [1859] 2—3

EDICT.

Varvara N. Enescu din Șimon, carea a părăsit cu necredință pe legiutul seu bărbat George N. Runceanu din Măgura, fără a se scii locul ubicațiunei ei, se citează prin aceasta, ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea acestui oficiu, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul intentat de soțul ei. Zărnești, în 6 Iunie, 1888.

Oficiul protopresbiteral al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Sz. 3012/888 plg. [1862] 2—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közhírré tétetik, miszerint Mihályfalvi birtokos Eperjesy Istvánnak kérése folytán Mihályfalva község határa általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalásra a határnap 1888 Augustus 23-án d. e. 10 órára tüzetik ki Mihályfalva községébe a községi iroda helyiségébe.

Ezen tárgyaláshoz érdekeltek azon figyelmzettetéssel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek mint a kik a kért tagosításba beleegyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1888 Iulius 2-án tartott üléséből.

Nagy Lajos, Zachariás Ede,
elnök. jegyző.

Cele mai mari distincțiuni la expozițiunile de la 1867 încóce.

Să se cêra tot-de-a-una a nume:

Extract de carne al Companiei

Liebig

Numai atunci veritabil, când eticheta fiecărui borcan poartă alăturata semnătură în coloré albastră.

Extractul de carne al lui Liebig servește pentru a prepara repede o excelentă supă substanțială, precum și a înbunătăți și a da aromă tutulor supelor, sosurilor, legumelor și mâncărilor de carne și, fiind bine întrebuințat, oferește pe lângă o comoditate extraordinare mijlocul pentru economii mari în menaj. Excelent mijloc de întărire pentru slabi și bolnavi.

Depozitul central al Companiei Liebig pentru Austro-Ungaria: Carl Berck furnisorul curței imp. reg. austr. Viena, I., Wollzeile 9. Se găsește în toate băcăniile, drogheriele și farmaciele.

Cele mai mari distincțiuni la expozițiunile de la 1867 încóce.

Mașine patentate de trierat cu vapor

dela

Grossmann & Rauschenbach, Budapesta.

Informațiuni despre întrebuințarea foarte ușoară a puterei efective a consumului de material de ars foarte mic, a prestațiunei trieratului foarte mare, a curățitului și sortirei foarte escelente și despre construcțiunea solidă a fabricatului nostru vorbesc toți, foarte mulți domni compărători de ai noștri de până acum, a căror consemnare de nume stă la dispozițiunea stim. domni agricultori.

GROSSMANN și RAUSCHENBACH

prima fabrică ungurească de mașine agriculturuali.

Budapest,

[1825] 5—5 äussere Waitznerstrasse Nr. 7.